

## **ЗАКОН О УЧЕШЋУ ЦИВИЛА У МИРОВНИМ МИСИЈАМА ВАН ГРАНИЦА РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ**

### **I. ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ**

#### **1.1 Предмет уређивања**

##### **Члан 1.**

Овим законом уређују се учешће цивила у мировним мисијама ван граница Републике Србије, надлежности одговарајућих органа, права и обавезе учесника, планирање, одабир, обука, евиденција и упућивање цивила у мировне мисије, као и друга питања у вези са учешћем цивила у мировним мисијама.

На све што није уређено овим законом примењује се Закон о раду, Закон о спољним пословима, Закон о Војсци Србије, Закон о употреби Војске Србије и других снага одбране у мировним мисијама ван граница Републике Србије, подзаконски акти Владе Републике Србије (у даљем тексту: Влада), подзаконски акти Министарства спољних послова (у даљем тексту: Министарство), као и други прописи којима се уређују поједина питања од значаја за учешће цивила у мировним мисијама.

#### **1.2 Дефинисање појмова**

##### **Члан 2.**

Под појмом цивили у смислу овог закона, подразумевају се државни службеници, запослени у органима аутономних покрајина (у даљем тексту АП) и јединицама локалне самоуправе (у даљем тексту ЈЛС), као и друга лица која поседују одговарајућу стручну оспособљеност, знања и вештине, односно компетенције релевантне за мировне мисије.

##### **Члан 3.**

Под појмом мировне мисије ван граница Републике Србије (у даљем тексту: мировне мисије), у смислу овог закона, подразумевају се мисије и задаци очувања националне, регионалне и глобалне безбедности и међународног мира. Мировне мисије могу бити:

- 1) мисије очувања, одржавања и изградње мира;
- 2) мисије превенција криза;
- 3) мисије пост-конфликтне стабилизације;
- 4) заједничке билатералне или мултилатералне мисије у складу са међународним споразумима;
- 5) мисије пружања помоћи у отклањању последица међународног тероризма;

- 6) хуманитарне мисије у случају природних, техничко-технолошких и еколошких несрећа већих размера и пружања помоћи у кризним ситуацијама;
- 7) остале мисије којима се постиже остваривање задатака очувања националне, регионалне и глобалне безбедности и мира у свету.

#### Члан 4.

Под врстама мировних мисије у смислу овог закона подразумевају се мисије Уједињених нација, Европске уније, Организације за европску безбедност и сарадњу, мисије других релевантних међународних и регионалних организација, мисије коалиције држава, као и билатералне мисије од значаја за очување међународног мира и безбедности.

### 1.3 Циљ ангажовања цивила у мировним мисијама

#### Члан 5.

Допринос регионалној и глобалној безбедности у складу са спољнополитичким и националним интересима Републике Србије најважнији је циљ ангажовања цивила у мировним мисијама.

### 1.4 Принципи и обавезе ангажовања цивила у мировним мисијама

#### Члан 6.

Упућивање цивила у мировне мисије заснива се на следећим принципима:

- 1) да је учешће цивила у конкретној мировној мисији у складу са међународним правом, Уставом и законима Републике Србије;
- 2) да је учешће цивила у конкретној мировној мисији у складу са националним, безбедносним, одбрамбеним и спољнополитичким интересима Републике Србије;
- 3) да је обезбеђена заштита учесника у мировним мисијама.

#### Члан 7.

Република Србија може упутити цивиле у мировне мисије на основу закључених мултилатералних или билатералних уговора, чланства у међународним организацијама или на други начин у складу са међународним правом и Уставом.

## Члан 8.

Цивили ангажовани у мировним мисијама дужни су да поступају у складу са Уставом и законима Републике Србије, актима Владе, Министарства и других надлежних органа, принципима међународног права и правилима ангажовања донетих за конкретну мировну мисију.

### 1.5 Услови за учешће цивила у мировним мисијама

## Члан 9.

Цивил мора испуњавати следеће услове како би се квалификовао за учешће у мировним мисијама:

- 1) да је држављанин Републике Србије;
- 2) да је пунолетан;
- 3) да је неосуђиван;
- 4) да поседује специфична знања и вештине потребне у раду у мировним мисијама;
- 5) да је прошао безбедносну проверу;
- 6) да је адекватног здравственог стања;
- 7) да поседује одговарајуће знање језика потребног ради ангажовања у мировним мисијама.

Проверу испуњености услова из става 1. тачке 1-4 врши Министарство, док испуњеност услова из става 1. тачке 5-7 врше специјализоване институције из домена своје надлежности.

## II. ПЛАНИРАЊЕ, ПРИПРЕМА, УПУЋИВАЊЕ И ПОВЛАЧЕЊЕ ИЗ МИРОВНИХ МИСИЈА

### 2.1 Планирање

## Члан 10.

На предлог Министарства, Влада усваја Годишњи план учешћа цивила у мировним мисијама ван граница Републике Србије (у даљем тексту Годишњи план).

Министарство благовремено подноси Влади Предлог годишњег плана са образложењем.

### 2.2 Институционални механизам за слање цивила у мировне мисије

## Члан 11.

Влада, на основу Годишњег плана учешћа цивила у мировним мисијама и предлога Министарства, доноси одлуку о ангажовању цивила у појединачним мировним мисијама.

Влада, на предлог министра спољних послова (у даљем тексту: министар), одлучује о наставку ангажовања, односно, у изузетним и оправданим околностима, о повлачењу цивила из мировне мисије пре истека мандата.

Влада, на предлог министра спољних послова, може ванредно одобрити додатно упућивање цивила у мировне мисије које нису обухваћене одлуком из става 1. овог члана, ако је то неопходно за остварење националних интереса, безбедносних и спољнополитичких интереса Републике Србије.

### 2.3 Одабир, обука и упућивање

#### Члан 12.

Одабир цивила за обуку и упућивање у мировне мисије врши се у складу са овим законом и подзаконским актима Владе и Министарства.

Процес одабира и упућивања лица у мировне мисије врши Комисија Министарства спољних послова (у даљем тексту Комисија МСП), чији састав и надлежности прописује министар.

#### Члан 13.

Обука цивила за упућивање у мировне мисије врши се према програму одобреном Годишњим планом ангажовања цивила у мировним мисијама.

#### Члан 14.

Министарство у сарадњи са Министарством одбране и другим надлежним органима организује и координира активности у вези са обуком и припремама цивила који се упућују у мировне мисије.

Завршетком обуке цивили који учествују у мировним мисијама добијају сертификат који важи пет година од дана завршетка обуке.

Министарство води евиденцију лица која су завршила одговарајућу обуку (у даљем тексту: евиденција).

У мировне мисије упућују се, по правилу, лица из евиденције.

Лице из евиденције које три пута одбије понуду Министарства за учешће у мировној мисији брише се из евиденције.

### 2.4 Дужина боравка и превремено враћање

## Члан 15.

Цивили се упућују у мировне мисије у трајању до 12 месеци, са могућношћу продужења до 12 месеци.

Уколико постоји потреба за професионалним профилом цивила у конкретној мировној мисији, Влада на предлог Министарства може одобрити продужетак ангажовања за додатних 12 месеци, с тим да укупна кумулативна дужина боравка у појединачној мировној мисији не може бити дужа од 36 месеци. У овом случају цивил не може започети нови мандат у новој мировној мисији пре истека 12 месеци од последњег ангажовања.

Одлуку о повлачењу цивила из мировне мисије, без обзира на околности које су је проузроковале, доноси Влада на предлог Министарства.

### 2.5 Извештавање

## Члан 16.

Министарство подноси Влади Извештај о учешћу цивила у мировним мисијама за претходну годину.

Приликом усвајања извештаја из става 1. овог члана, Влада разматра остварене резултате ради предузимања одговарајућих активности у ангажовању људских и материјалних ресурса у мировној мисији.

Извештај о учешћу цивила у мировним мисијама прослеђује се, ради информисања, Народној скупштини и председнику Републике.

### 2.6 Координација активности унутар државних органа Републике Србије

## Члан 17.

Надлежна министарства и друге државне институције дужне су да у оквиру својих надлежности пруже стручну и техничку помоћ неопходну ради учешћа цивила у мировним мисијама.

## III. ПРАВА И ОБАВЕЗЕ ЦИВИЛА У МИРОВНИМ МИСИЈАМА

### 3.1 Права и обавезе цивила за време учешћа у мировним мисијама

## Члан 18.

На захтев запосленог државног службеника, запосленог у органима АП и ЈЛС, а на основу одлуке Комисије МСП, послодавац доноси решења о упућивању на обуку у МСП. По успешно завршеној обуци, послодавац доноси решење о упућивању запосленог у мировну мисију.

Запослени из става 1, током обуке за одлазак, као и током боравка у мировној мисији, остварује права и обавезе из радног односа код послодавца.

Друга лица у смислу чл. 2 овог закона, остварују право на мировање радног односа за време обуке за одлазак и током учешћа у мировној мисији, а на основу одлуке Комисије МСП и уз сагласност послодавца.

#### Члан 19.

Права и обавезе запосленог државног службеника, односно запосленог у АП и ЈЛС, ангажованог у мировној мисији, уређују се уговором о ангажовању са послодавцем.

Права и обавеза других лица у смислу чл. 2 овог Закона уређују се уговором о ангажовању који се закључује са МСП.

Лица која нису у радном односу, а чије је ангажовање потребно због њихове стручне оспособљености, знања и искустава релевантних за мировне мисије, закључују уговор са МСП којим се регулишу права и обавезе током обуке и боравка у мировној мисији.

#### Члан 20.

Цивили ангажовани у мировним мисијама имају право на:

- 1) месечну накнаду за учешће у мировној мисији;
- 2) увећан стаж осигурања;
- 3) накнаду трошкова превоза за једно путовање до места становања и назад уколико су у мировну мисију упућени на период дужи од шест месеци;
- 4) лично осигурање од болести, ризика рањавања, тежих повреда, инвалидитета или смрти за време учествовања у мировној мисији;
- 5) накнаду путних трошкова за одлазак и повратак из мировне мисије;

#### Члан 21.

Цивили за време учешћа у мировним мисијама имају право на накнаду трошкова у складу са подзаконским актима за извршење овог Закона.

#### Члан 22.

Цивили упућени у мировне мисије обавезни су да:

- 1) учешћем у мировној мисији штите и промовишу углед Републике Србије;
- 2) савесно и одговорно извршавају поверене дужности и задатке;
- 3) носе трошкове у случају самовољног прекида ангажовања у мировној мисији и одговарају по општим правилима о накнади штете.

Цивили упућени у мировне мисије подлежу кривичној, прекршајној, дисциплинској и грађанској одговорности.

За материјална средства Републике Србије која се користе у мировној мисији цивили који се упућују у мировне мисије одговарају по прописима о одговорности лица за штету коју учине у обављању службе.

#### Члан 23.

Време које цивил проведе у мировној мисији рачуна се у стаж осигурања са увећаним трајањем, тако што се сваких 12 месеци ефективно проведених у мировној мисији рачуна као 18 месеци.

У случају да цивил у мировној мисији проведе време у ефективном трајању мањем од 12 месеци, оно се рачуна у стаж осигурања са увећаним трајањем сразмерно увећању из става 1. овог члана.

### IV. ФИНАНСИЈСКИ АСПЕКТИ АНГАЖОВАЊА ЦИВИЛА У МИРОВНИМ МИСИЈАМА

#### 4.1 Финансирање и трошкови упућивања цивила у мировне мисије

#### Члан 24.

Влада, у оквиру буџета Републике Србије, обезбеђује средства за извршавање Годишњег плана ангажовања цивила у мировним мисијама и опредељује посебна средства за ту намену.

Изузетно од одредбе става 1. овог члана, средства за финансирање мировних мисија из члана 10. став 3. овог закона Влада обезбеђује додатно, у складу са прописима о буџетском систему.

Трошкови из овог члана обухватају:

- 1) одабир цивила за мировне мисије, као и њихову обуку, припреме, лекарске прегледе и тестирања;
- 2) набавку или изнајмљивање опреме и технике потребне за извршење задатака у мировним мисијама;
- 3) упућивање цивила у мировне мисије;
- 4) накнаду плате и месечну накнаду за учешће у мировној мисији;
- 5) транспортне трошкове;
- 6) трошкове осигурања;

- 7) трошкове лечења у иностранству;
- 8) укупне трошкове набавке посмртне опреме, организацију сахране лица које је изгубило живот у мировној мисији, припрему службених докумената и социјално збрињавање чланова породице преминулог;
- 9) остале трошкове који се односе на припрему, обуку, учешће и заштиту учесника у мировним мисијама.

Влада финансира трошкове из става 3. овог члана, уколико они нису покривени на основу уговора који цивили потписују са међународним организацијама из чл. 4.

## V. ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

### Члан 25.

Подзаконски акти за извршавање овог закона донеће се најкасније у року од шест месеци од дана ступања на снагу овог закона.

### Члан 26.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије“.